

OKRESNÝ ÚRAD KOŠICE

odbor starostlivosti o životné prostredie

oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia

Komenského 52, 041 26 Košice

Číslo: OU-KE-OSZP3-2020/009142

Právoplatnosť:

Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť

dňa: 29.5.2020 - stalo sa vykonateľným

V Košiciach dňa: 22.4.2020 podpis: .....

Košice, 24.04.2020	
MESTO KOŠICE	
Došlo dňa:	- 4 -05- 2020
Prílohy:	Č. sp.: .....
M/4120/0322/44	

ROZHODNUTIE vydané v zisťovacom konaní

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej aj len ako „okresný úrad“), ako orgán štátnej správy príslušný podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), na základe oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice, 2.etapa“ predloženého navrhovateľom Mesto Košice, Tr. SNP 48/A, 040 11 Košice, IČ: 00691135, po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti podľa § 29 zákona a v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), rozhodol podľa § 29 ods. 2 zákona takto:

Zmena činnosti „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice, 2.etapa“ umiestnená na území Košického kraja, okres Košice IV, obec Košice, katastrálne územie Južné Mesto, Barca, Jazero, Skladná

sa nebude posudzovať podľa zákona

a pre uvedenú zmenu činnosti je preto možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti, informácie uvedené v oznámení o zmene navrhovanej činnosti a doručené stanoviská sa ukladajú nasledovné opatrenia:

- Pri nakladaní s odpadmi vznikajúcimi počas výstavby a prevádzkovania sa riadiť podľa platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve.
- V jednotlivých úsekoch modernizácie električkových tratí je potrebné overiť existenciu rozvodov verejného vodovodu a verejnej kanalizácie. V prípade križovania alebo súbehu s úsekmi električkových tratí chrániť potrubia s príslušenstvom proti poškodeniu.
- Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemnej komunikácie žiada predložiť projektovú dokumentáciu hlavne v úsekoch UČS 17, UČS 18, UČS 20, UČS 21.
- Predmetnú činnosť vykonávať s dôrazom na elimináciu rušivých vplyvov prevádzky na okolitú zástavbu.

Odôvodnenie

Navrhovateľ Mesto Košice, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice, IČO: 00691135, listom doručeným dňa 04.12.2019 predložil okresnému úradu podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona

oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice , 2.etapa“, vypracovaný podľa prílohy č. 8a zákona.

Zmena navrhovanej činnosti svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 zákona, časť 13: Doprava a telekomunikácie položka č. 9 Elektrické dráhy, závesné dráhy alebo podobné dráhy osobitného druhu a trolejbusové dráhy podlieha zisťovaciemu konaniu bez limitu, ktoré okresný úrad vykonal podľa § 29 zákona. Na zisťovacie konanie sa vzťahuje správny poriadok, okrem osobitosti konania uvedených v § 20 a § 20 a) zákona. Správne konanie vo veci zistenia, či zmena navrhovanej činnosti podlieha posudzovaniu podľa zákona začalo predložením oznámenia o zmene navrhovanej činnosti na zisťovacie konanie na okresný úrad dňa 04.12.2019.

Predmetná lokalita sa nachádza na území Košického kraja, okres Košice IV, obec Košice, na pozemkoch reg. „C“ parc. č. 3501/2, 1, č. 3496/10, č. 3698/2, č. 3496/11, č. 3496/1, č. 3496/2, č. 3496/27, č. 3496/52, č. 384/74, 75, 76, 9, č. 3496/34, č. 3496/35, č. 384/80, č. 4505/5, č. 4505/8, č. 4505/11, č. 4505/3, č. 4505/4 a parc. reg. „E“ č. 809/1, 110, č. 21/2, č. 106/1, č. 7952/2, č. 7842/4, č. 7997/2, č. 7830/1, č. 7829/1, č. 7828/1, č. 2-344 v kat. úz. Južné mesto, parc. reg. „C“ č. 1627/11, č. 1625/3 a parc. reg. „E“ č. 344, č. 246/502, č. 291/501, č. 345/601, č. 348/605, č. 377/605, č. 345/605 v kat. úz. Barca, parc. reg. „C“ č. 1592/77, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 3174, 3191, č. 1592/25, č. 3195, č. 3173/2, č. 3172, č. 4458/47, č. 3493/8, č. 3493/10, č. 3493/11, č. 3493/12, č. 4458/12, 47, 38, 39, 40, č. 3493/13, 3, č. 4475/28, 97, 17, 15, č. 4090/9, 24, č. 4459/3, č. 4095/3, 6, 5, 7, 4, 2, 11, 12, č. 4475/79, č. 4479/1, 3, č. 4095/13, č. 4161/27, č. 4160/3, č. 4475/33, č. 4160/7, č. 4475/82, č. 4160/2, 8, č. 4161/26, č. 4161/30, č. 4475/35, č. 4161/13, č. 4161/31, 12, 28, 38, 39, 3, 37, 2, 5, 4, č. 4459/7, č. 1592/78, 69, 27, 72, 26, 73, 28, 74, 75, č. 1934/1, č. 1592/76 v kat. úz. Jazero, parc. reg. „C“ č. 2444/5 (časť), č. 2628/12, č. 2628/1, č. 2628/7 v kat. úz. Skladná.

Zmena činnosti spočíva v modernizácii existujúcich vybraných úsekov električkovej trate v Meste Košice a to v rozsahu modernizácie samotného koľajového zvršku, spodku a v nevyhnutnom rozsahu s modernizáciou infraštruktúry súvisiacej s prevádzkou na modernizovaných úsekoch električkovej trate.

Predmetná stavba bola rozdelená do samostatných ucelených častí stavby (UČS) a to nasledovne:

- 16 ul. Alejová, úsek trate križ. VSS – kruhový objazd Moldavská,
- 17 ul. Slanecká, úsek trate križ. VSS – Obratisko Važecká
- 18 Obratisko Važecká
- 19 ul. Južná trieda, úsek trate križ. VSS – križ. ul. Fejova
- 19a úsek trate križ. VSS – križ. ul. Cintorínska
- 19b úsek trate križ. ul. Cintorínska – križ. ul. Fejová
- 20 ul. Južná trieda a Osloboditeľov, úsek trate križ. VSS – Obratisko Barca
- 21 Obratisko Barca.

Účelom stavby sú dva hlavné dôvody:

- 1. zvýšenie technickej vybavenosti a použiteľnosti zabudovaním najmodernejších a najprogresívnejších prvkov a tým skvalitnenie a zlepšenie technických parametrov električkových tratí a ukazovateľov ako celku s ohľadom na ukončené a prebiehajúce modernizácie električkových tratí v meste Košice;
- 2. zmodernizovaním ďalších úsekov električkovej trate sa zvýši komfort a plynulosť jazdy a tým sa v konečnom dôsledku znížia negatívne účinky dopravy na okolité prostredie.

Výstavbou a realizáciou predmetných úsekov modernizovanej električkovej trate sa tiež dosiahne dobudovanie kvalitnej dopravnej infraštruktúry mesta, zrýchlenie a skvalitnenie kultúry cestovania, zvýšenie bezpečnosti prevádzky diaľkovým ovládaním a riadením, zlepšenie a skvalitnenie životného prostredia.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti je plne v súlade s územným planom hospodársko-sídelnej aglomerácie mesta Košice.

Okresný úrad v súlade s § 29 ods. 6 zákona zaslal oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice, 2.etapa“ povolujuúcemu orgánu, dotknutým orgánom a dotknutej obci listom č. OU-KE-OSZP3-2019/062894 zo dňa 16.12.2019. Uvedené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti zverejnil na webovom sídle MŽP SR na adrese: <http://www.enviroportal.sk/sk>.

Na okresný úrad doručili v stanovenej lehote svoje písomné stanoviská tieto subjekty:

1. Okresný úrad Košice, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia zaujal nasledovné stanovisko za jednotlivé úseky odboru:

Úsek štátnej správy odpadového hospodárstva listom zo dňa 27.01.2020 predloženého oznámenia o zmene posúdil, že predmetnú stavbu z hľadiska odpadového hospodárstva nie je potrebné posudzovať podľa zákona.

Prevádzkovateľ bude vykonávať činnosť v súlade s platnými predpismi v oblasti odpadového hospodárstva.

Úsek štátnej vodnej správy listom zo dňa 18.12.2019 uviedol, že z hľadiska ochrany vodných pomerov je hore uvedená stavba v súlade s predloženým oznámením o zmene navrhovanej činnosti možná a k jej realizácii nemá námietky. V jednotlivých úsekoch modernizácie električkových tratí bude potrebné overiť existenciu rozvodov verejného vodovodu a verejnej kanalizácie. Chrániť potrubia proti poškodeniu v prípade križovania alebo súbehu existujúcich rozvodov alebo kanalizácie s úsekmi električkových tratí.

Nakoľko v záujmovom území sa nenachádzajú ochranné pásma vodárenských zdrojov, z hľadiska ochrany vodných pomerov, je navrhovaná činnosť v danom území naďalej možná a nemajú k nej námietky.

2. Okresný úrad Košice, odbor krízového riadenia listom č. OU-KE-OKR1-2019/006732/390 zo dňa 17.12.2019 konštatuje, že z predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nie je možné posúdiť riešenie stavby z hľadiska potrieb civilnej ochrany a nevyjadruje sa k nemu. Ďalej uvádza, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti nežiada ďalej posudzovať podľa zákona.

3. Úrad košického samosprávneho kraja v liste č. 07647/2019/OD48612 zo dňa 20.12.2019 uviedol, že posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti odporúča ukončiť v zisťovacom konaní vydaním rozhodnutia a nie je potrebné zmenu činnosti posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Príslušným stavebným úradom pre stavby mestských dráh a pre stavby v ich ochrannom pásme, ktoré slúžia prevádzke dráhy alebo doprave na nej je tunajší špeciálny stavebný úrad. Podľa § 120 ods. 2 stavebného zákona povoliť stavbu alebo jej zmenu môže

len na základe záväzného stanoviska podľa § 140b stavebného zákona, vydaného miestne príslušným stavebným úradom, ktorý overuje dodržanie podmienok určených územnom rozhodnutí alebo zastavovacích podmienok určených územným plánom zóny, ak sa územné rozhodnutie nevydáva.

Žiadosť o stavebné povolenie a projektová dokumentácia stavby musí obsahovať všetky náležitosti v zmysle §8 a § 9 vyhlášky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona.

4. Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií v liste č. OU-KE-OCDPK-2019/064635-002 zo dňa 23.12.2019 uviedol, že nemá námietky k zmene navrhovanej činnosti predmetnej veci. V ďalšom stupni žiada predložiť projektovú dokumentáciu hlavne v úsekoch UČS 17, UČS 18, UČS 20, UČS 21.

5. Mesto Košice listom č. MK/A/2020/07637 zo dňa 09.01.2020 konštatovalo, že podľa ÚPN HSA je navrhovaná činnosť plne v súlade. Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia súvisiace s výstavbou možno zahrnúť do dočasne zvýšenej prašnosti a intenzity hluku len po dobu trvania jej realizácie. Pri výstavbe sa navrhujú antihlukové a antivibračné opatrenia. Navrhovaný zámer činnosti nezhoršuje súčasné dopady na zložky životného prostredia a nepredstavuje zásady do vzrastlej zelene situovanej pozdĺž trasovania budúcej stavby. Väčšinu negatívnych vplyvov je možné eliminovať vhodne zvolenými opatreniami na ich odstránenie a preto je daná činnosť v území akceptovateľná. Možno konštatovať, že navrhovaným zámerom nevzniknú nové negatívne vplyvy, ale dôjde k vylepšeniu existujúceho hlučného a prašného stavu životného prostredia vplyvom nemodernej a starej električkovej dopravy. Výrub drevín, odstránenie zelene ani nový záber pôdy sa nebude realizovať.

Predmetná dokumentácia konštatuje, že posudzovaná lokalita jednotlivých úsekov stavby nie je v žiadnom kontakte s územiami siete európskej sústavy chránených území – NATURA 2000, národnej siete chránených území ako ani prvkov územného systému ekologickej stability mesta Košice.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny sa celá záujmová plocha nachádza v území s prvým stupňom ochrany v zmysle zákona NRSR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na skutočnosť, že v zámere identifikované predpokladané negatívne vplyvy na životné prostredie sú ekologicky únosné a prevládza bude environmentálne a technicky prijateľná, mesto Košice, ako dotknutá obec podľa zákona, nemá námietky k pokračovaniu navrhovanej činnosti.

Zo strany verejnosti boli v stanovenej lehote doručené nasledovné stanoviská:

1. Združenie domových samospráv (ďalej len „ZDS“) listom zo dňa 24.12.2019 doručilo nasledovné stanovisko (stanovisko je v úplnom znení) :

„VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „KE, MODERNIZÁCIA ELEKTRIČKOVÝCH TRATÍ MET V MESTE KOŠICE, 2. ETAPA“

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povolovacích konaní.

Stanovy Združenia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie tu: <https://goo.gl/AVbAxj> , výpis z registra občianskych združení MV SR: <https://goo.gl/V4XopA> a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR tu: <http://goo.gl/Ikofe7>.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravydomov.org

Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

K predstavenému zámeru „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice, 2. etapa“ predkladáme nasledovné stanovisko:

1. Podľa §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „(1) Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie. (2) Každý, kto využíva územia alebo prírodné zdroje, projektuje, vykonáva alebo odstraňuje stavby, je povinný také činnosti vykonávať len po zhodnotení ich vplyvov na životné prostredie a zaťaženie územia, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a osobitnými predpismi. (3) Každý, kto hodlá zaviesť do výroby, obehu alebo spotreby technológie, výrobky a látky, alebo kto ich hodlá dovážať, je povinný zabezpečiť, aby spĺňali podmienky ochrany životného prostredia a aby v prípadoch ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi boli posúdené z hľadiska ich možných vplyvov na životné prostredie.“

Žiadame navrhovateľa, aby zhodnotil vplyv predmetného zámeru a to z hľadiska nasledovných ustanovení osobitných zákonov:

a) Žiadame podrobne rozpracovať a vyhodnotiť v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008 , TP 10/2008. Žiadame vyhodnotiť dopravno – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010 , Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky). Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku dynamickej dopravy.

b) Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110. Žiadame tak preukázať, že nie je potreba realizovať vynútené investície a zároveň, že nedochádza k nadmernému zaťaženiu územia v dôsledku statickej dopravy.

c) Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti a preukázať tak znížovanie zaťaženia územia dopravou vytvorením predpokladov na využívanie hromadnej dopravy.

d) Vyhodnotiť dostatočnosť opatrení v zmysle spracovaného dokumentu ochrany prírody podľa §3 ods.3 až ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z.

e) Žiadame vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie tak, aby sa preukázala ochrana krajinných zložiek v zmysle zákona OPK č.543/2002 Z.z.; preukázať ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.

- f) Žiadame dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (<http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernice/>). Za týmto účelom žiadame vyhodnotiť primárne posúdenie vplyvov na vody príslušnými metodikami CIS pre aplikáciu Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES (http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/facts_figures/guidance_docs_en.htm) a tak preukázať, že v dôsledku realizácie zámeru nemôže byť zhoršená kvalita vôd a vodných útvarov; rovnako žiadame preukázať, že realizáciou zámeru sa nenaruší prirodzený vodná bilancia ani prirodzené odtokové pomery v území.
- g) Dokumentáciu pre primárne posúdenie vplyvov na vody podľa §16a Vodného zákona v ďalšej projekčnej fáze žiadame spracovať metodikou (<http://www.jaspersnetwork.org/plugins/servlet/documentRepository/downloadDocument?documentId=441>).
- h) Žiadame definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok a vyhodnotiť vplyv jednotlivých emisií a imisií na tieto oblasti s dlhodobým pobytom osôb a preukázať, že nebudú vystavený nadmernému zaťaženiu. Žiadame Výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.
- i) Osobitne žiadame vyhodnotiť a analyzovať čistotu ovzdušia a vplyv zámeru na neho; v tejto súvislosti osobitne analyzovať vplyv pevných častíc PM 10, PM 2,5. Vplyv PM10 častíc na ľudské zdravie je pritom už dlhodobo považované za jedno z najpodstatnejších kritérií a parametrov emisných štúdií s vplyvom napríklad na alergické ochorenia, ktoré majú v súčasnosti stúpajúcu tendenciu. Okrem vyššej úmrtnosti zlá kvalita ovzdušia spôsobuje aj pokles našej schopnosti sústrediť sa, pracovať či častejšie absencie v práci a škole. Zvýšeným koncentráciám drobných prachových častíc PM2,5 je na Slovensku vystavená pätina obyvateľov, čo je omnoho viac ako 13-percentný priemer v Európe. Problém máme aj s prízemným ozónom. Výsledkom je minimálne 3800 predčasných úmrtí, strata produktivity a HDP. Zámer sa musí zaoberať zlepšením podmienok kvality ovzdušia.
- j) Žiadame overiť statiku stavby nezávislým oponentským posudkom a preukázať, že statika nie je v dôsledku podhodnotenia nebezpečná resp. v dôsledku nadmerného naddimenzovania príliš nezaťažuje územia a zložky životného prostredia.
- k) Žiadame variantné riešenie okrem nulového variantu ešte aspoň v dvoch alternatívnych variantoch, tak aby sa naplnil účel zákona podľa §2 písm. c zákona EIA č.24/2006 Z.z. „objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom“.
- l) Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.
- m) Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb a tak preukázať, že nedôjde k preťaženiu kanalizačnej siete a teda k zvýšeniu rizika záplav ako aj to, že kanalizácia bude účinná a spĺňať parametre podľa zákona o kanalizáciách č.442/2002 Z.z.
- n) Žiadame overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia

a navrhovaného zámeru a to z hľadiska kumulácie a súbežného pôsobenia. Žiadame tak preukázať, že nedôjde k nadmernému zaťaženiu územia v rozpore s územným plánom.

o) Žiadame preukázať spôsob plnenia povinností vyplývajúce zo zákona o odpadoch č.79/2015 Z.z. a uviesť navrhované opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (<https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela>). Žiadame zapracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf) do zámeru a v ňom navrhovaných opatrení a preukázať tak plnenie záväzných zákonných povinností na úseku odpadového hospodárstva.

p) Žiadame preukázať dôsledne ochranu poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.

q) Priemerný Slovák potrebuje pre svoj život 536 metrov štvorcových zemského povrchu; priemerný Brit 430, Fín až 2 459 metrov štvorcových (Eurostat za rok 2015, Land footprint, údaje nezahŕňajú poľnohospodárstvo). Človek postupne premieňa povrch, prispôsobuje ho svojim potrebám. Inštitút Alternatives Economiques s využitím údajov Eurostatu vypočítal, že rozloha týchto umelých, človekom pretvorených oblastí, v rokoch 2009-2015 narástla v každej krajine Európskej únie – napriek hospodárskej kríze a v mnohých prípadoch (Grécko, Maďarsko, Estónsko) aj napriek poklesu obyvateľov. Štatistika zahŕňa len človekom významne pretvorené oblasti, ako mestá, komunikácie, športoviská či zalievané záhrady. Človek však využíva aj ďalšie oblasti pre získavanie zdrojov: na poľnohospodársku výrobu, priemysel a pod. Na Slovensku bol tento nárast druhý najväčší v EÚ – rozloha človekom pretvorených oblastí sa medzi 2009 – 2014 zvýšila o 14,9 percenta. Je možné preto dôvodne sa domnievať o neplnení povinnosti podľa §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. nezaťažovať územie nad únosnú mieru. Žiadame preto preukázať na úrovni obce/mesta, okresu, regiónu a štátu, že nie je možné projekt zrealizovať bez ďalšieho záberu prírodných plôch napríklad revitalizáciou a obnovou nevyužívaných priemyselných areálov, brownfieldov a podobne.

Podľa §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods 4.“ Ak sa nepreukáže súlad zámeru s environmentálnymi záujmami podľa osobitných zákonov v rozsahu ako sme uviedli v bode a) až p) v tejto časti nášho stanoviska, požadujeme, aby sa rozhodlo o posudzovaní navrhovaného zámeru „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice, 2. etapa“ prostredníctvom správy o hodnotení, verejného prerokovania, odborného posúdenia so spracovaním záverečného stanoviska, ktoré navrhovaný zámer komplexne posúdi a prípadne navrhne kompenzačné opatrenia; v takomto prípade žiadame v rozsahu hodnotenia uviesť aj povinnosť vyhodnotiť body a) až r) tejto časti nášho vyjadrenia a súčasne naše požiadavky uvedené v časti 2) a v časti 3) tohto vyjadrenia uviesť v záväzných podmienkach záverečného stanoviska.

V prípade, že príslušný orgán vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov zámeru „KE, Modernizácia električkových tratí MET v meste Košice, 2. etapa“ na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie podmienok uvedených v časti 2) a v časti 3) tohto stanoviska do záväzných podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA a zároveň ich vyhodnotiť v odôvodnení rozhodnutia podľa §20a písm.a zákona EIA.

2. Podľa §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.: „Každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo kto využíva prírodné zdroje, je povinný na vlastné náklady zabezpečovať sledovanie tohto pôsobenia a poznať jeho možné dôsledky.“; podľa §27 ods.1 zákona o životnom prostredí: „Každý, kto poškodzovaním životného prostredia alebo iným protiprávnym konaním spôsobil ekologickú ujmu, je povinný obnoviť prirodzené funkcie narušeného ekosystému alebo jeho časti. Ak to nie je možné alebo z vážnych dôvodov účelné, je povinný ekologickú ujmu nahradiť iným spôsobom (náhradné plnenie); ak to nie je možné, je povinný nahradiť túto ujmu v peniazoch. Súbeh týchto náhrad sa nevylučuje. Spôsob výpočtu ekologickej ujmy a ďalšie podrobnosti ustanoví osobitný predpis.“. Podľa §8 zákona o životnom prostredí „Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje a odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku.“ Podľa §10 zákona o životnom prostredí „Ekologická ujma je strata alebo oslabenie prirodzených funkcií ekosystémov vznikajúca poškodením ich zložiek alebo narušením vnútorných väzieb a procesov v dôsledku ľudskej činnosti.“

Žiadame, aby navrhovateľ obnovil prirodzenú biodiverzitu dotknutého územia, čo najviac obnovil prirodzené funkcie narušeného ekosystému, čo najviac ochránil životné prostredie a kompenzoval tak ekologickú ujmu v dôsledku navrhovaného zámeru nasledovnými opatreniami:

r) Navrhnuť opatrenia zlepšujúce kvalitu ovzdušia a znižujúce koncentráciu pevných častíc PM10, PM2,5 ako aj koncentráciu benzénu, NO2 a CO; v tomto smere počas prevádzky vykonávať efektívne monitorovanie a v navrhnutých opatreniach robiť korekcie na základe aktuálnych výsledkov monitoringu ovzdušia. Žiadame konkretizovať tieto zlepšujúce opatrenia.

s) Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesi recyklátov živočíšnych materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu.

t) Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým stáť ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravymov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státa.

u) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho->

odtoku-v-mestach. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

v) Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

w) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

x) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

y) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou.

Preukázať prijatie opatrení garantujúcich zlepšenie reálnej recyklácie smerujúcej k „zero waste“ konceptu; tieto opatrenia žiadame špecifikovať a počas prevádzky monitorovať a zlepšovať.

z) Žiadame vypracovať projekt dekonštrukcie projektu po jeho dožití a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí.

Podmienky uvedené v písmenách r) až z) v tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako preventívne a kompenzačné opatrenia.

3. Podľa čl.55 ods.1 Ústavy SR „Hospodárstvo Slovenskej republiky sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.“; čo je jedna z definícií trvalo udržateľného rozvoja: súčasný ekonomický rast súbežne s rastom sociálnych a ekologických aspektov podnikania. Podľa §6 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“ Trvalo udržateľný rozvoj podľa čl.1 zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) je „život každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, v životnom prostredí, ktoré je primerané pre zachovanie zdravia a blahobytu.“.

Podľa §1 Stavebného zákona „(1) Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. (2) Územné plánovanie vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, na šetrné

využívanie prírodných zdrojov a na zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.“ Územné rozhodnutie je zavŕšením procesu územného plánovania, kedy sa vydáva individuálny správny akt, ktorý umiestňuje daný projekt do územia; v zmysle citovaného ustanovenia zákona to musí byť v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja.

Keďže predmetom daného konania je umožnenie ekonomického rastu; musí byť súbežne sprevádzané nielen kompenzáciou a prevenciou (viď časť 2) tohto vyjadrenia) ale aj ekologický rast resp. environmentálny zisk; t.j. vplyvy na životné prostredie musia nielen environmentálnu ujmu kompenzovať, ale urobiť aj niečo navyše, poskytnúť environmentálnu pridanú hodnotu projektu. Z takýchto opatrení požadujeme realizáciu nasledovných opatrení:

aa) Navrhovateľ vysadí v meste Košice 40ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny; preferenčne popri novej/zrekonštruovanej trati ako stromoradie.

bb) Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

cc) Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: <https://showyourstripes.info/>)

Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímokovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorých uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru:

i. Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie: v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolu pôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v príľahlom povodí.

ii. Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav: • Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienením transparentných výplní otvorov • Podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre • Zabezpečiť a podporovať: aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam • Zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny

iii. Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric: Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran

iv. Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha: Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody

v. Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok: • Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí • Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi

dd) Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Podmienky uvedené v písmenách aa) až dd) tejto časti nášho vyjadrenia žiadame uviesť v rozhodnutí ako záväzné podmienky záverečného stanoviska resp. rozhodnutia zo zisťovacieho konania ako opatrenia environmentálneho zisku.

4. Podľa článku 45 Ústavy SR „Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.“

Podľa §3 ods.6 Správneho poriadku „Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.“

Podľa čl 4 ods.1 písm.b bod ii. zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) „Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme.“

Podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán informuje bezodkladne

verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.“. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA aj podklady rozhodnutia a doplňujúca informácia, ktoré žiadame zverejniť na webovej stránke www.enviroportál.sk/eia/sk na podstránke predmetného zámeru; o tejto skutočnosti úrad oboznámi účastníkov konania a dá im možnosť vyjadriť sa k nim pred vydaním rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku. Žiadame dodržať uvedený procesný postup.

Upozornenie pre navrhovateľa: Na predložení uvedených podkladov rozhodnutia trváme; na základe našich skúseností však vieme, že úrad si neplní svoje zákonné povinnosti dôsledne a tak sme nútení využívať opravné prostriedky (odvolania). Ak sa chce navrhovateľ vyhnúť prípadným komplikáciám, odporúčame aby proaktívne zaslal podklady nášmu združeniu, resp. si rezervoval konzultáciu s našim združením a zabezpečil tak svoju konštruktívnu súčinnosť.

5. Podľa dôvodovej správy novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.314/2014 Z.z. platnej od 1.1.2015 „Podľa Komisie sú hlavným nedostatkom platného zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov dôsledky nedostatočného prepojenia procesu posudzovania vplyvov navrhovaných činností s následnými povolovacími procedúrami, pretože sa tak vytvára priestor pre nerešpektovanie výsledkov procesu posudzovania vplyvov, ktorým tak nemôže garantovať ani plné zabezpečenie práv dotknutej verejnosti už účastnej na tomto konaní, resp. majúcej záujem o výsledok rozhodovania v záležitostiach životného prostredia. Otvára sa tak problematika implementácie v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky časti tých požiadaviek Aarhuského dohovoru (Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zo dňa 25. júna 1998), ktoré smernica EIA implementuje (články č. 6, 7 a 9).“ Podľa čl.6 ods.4 Aarhuského dohovoru č.43/2006 Z.z. má verejnosť právo efektívne presadzovať svoje práva a záujmy pričom štátne orgány majú povinnosť realizáciu tohto práva efektívne zabezpečiť. Žiadame v odôvodnení rozhodnutia uviesť akým konkrétnym spôsobom bolo uvedené ustanovenie naplnené v predmetnom konaní a to vo vzťahu k právu na dobrú správu vecí verejných podľa čl.41 Charty základných práv EÚ najmä vo vzťahu k realizácii práva na informácie o životnom prostredí podľa čl.4 Aarhuského dohovoru a možnosti efektívne reálne ovplyvniť výsledok zámeru podľa čl.6 Aarhuského dohovoru a ktoré záväzné podmienky rozhodnutia sú materiálno-právnym prejavom naplnenia prístupu verejnosti k spravodlivosti v oblasti prístupu k spravodlivosti v otázkach životného prostredia pre nasledovné konania.

Podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolujuúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. (2) Obsahom konzultácií medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti môžu byť najmä a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti, b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení, e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. (3) Príslušný orgán uvedie výsledky konzultácií v odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 7 a 29 a v záverečnom stanovisku podľa § 14 a 37.“; v dôsledku §64 zákona EIA sa konzultáciu vykoná na zvolanom ústnom pojednávaní

podľa §21 Správneho poriadku, ktorú má príslušný úrad povinnosť zvolať, ak si verejnosť uplatní svoje právo na konzultáciu podľa §63 ods.1 zákona EIA, posledná veta.

Žiadame príslušný orgán aby zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácie s povolujuúcim orgánom resp. schvalujuúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z.. Predmetom konzultácie medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti by malo byť najmä:

- a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti,
- b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia,
- c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami,
- d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení,
- e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy.

Žiadame uviesť výsledok konzultácie v odôvodnení vydaného rozhodnutia.

Upozornenie pre navrhovateľa: Na vykonanie konzultácií máme právo nielen v dôsledku ustanovenia §63 zákona EIA ale aj v dôsledku správnej aplikácie smerníc 2011/92/EU a 2014/52/EU; účelom konzultácie je okrem iného nájsť zhodu v požiadavkách verejnosti a následnou realizáciou projektu ale aj oboznámiť verejnosť so všetkými informáciami týkajúcimi sa projektu. Máme znalosť, že úrady nepostupujú správne a konzultácie nerealizujú; odporúčame preto navrhovateľovi trvať na dodržiavaní zákona, prípadne si rezervovať termín konzultácie tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods.1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme poštou nezasielať.

Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk“.

Navrhovateľ prijal elektronicky dňa 24.12.2019 vyššie uvedené pripomienky k zámeru od ZDS. Po ich preštudovaní navrhovateľ zaslal dňa 22.1.2020 svoje vyjadrenie v tomto znení:

K bodu a) ZDS:

V1: Navrhovaná činnosť je zameraná na modernizáciu vybraných úsekov električkových tratí v meste Košice, ktorej účelom je výrazné zlepšenie koľajovej infraštruktúry, zvýšenie komfortu a plynulosti jazdy. Stavba bude projektovaná v existujúcej trase, v súlade s príslušnými normami STN a realizovaná v existujúcom dopravnom koridore, preto požiadavka na dopravno – kapacitné posúdenie je irelevantné.

K bodu b) ZDS:

V2: Navrhovaná činnosť nevyžaduje vytvorenie parkovacích miest.

K bodu c) ZDS:

V3: Projekt je zameraný práve na modernizáciu električkovej trate a zvyšovanie komfortu pre cestujúcich za účelom zatraktívnenia verejnej osobnej dopravy v konkurencii s individuálnou automobilovou dopravou. V rámci plánovania modernizácie nedochádza zmene trasovania, resp. k výstavbe nových koľajových tratí.

K bodu d) ZDS:

V4: Navrhovaná činnosť je umiestnená v zastavanom území mesta a bude realizovaná v rámci existujúcich úsekov električkových tratí mesta.

K bodu e) ZDS:

V5: Problematiku súladu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene, ak je potrebné, tak bude súčasťou vypracovanej projektovej dokumentácie.

K bodu f) ZDS:

V6: Realizáciou činnosti sa nepredpokladá žiadny negatívny vplyv na množstvo a kvalitu povrchovej vody. Hodnotené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti ani do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany vôd v zmysle zákona NR SR č.364/2004 Z.z. o vodách. Podrobnejšie informácie poskytuje predložená dokumentácia EIA v časti IV.4. Vplyv na vodné pomery.

K bodu g) ZDS:

V7: Projektová dokumentácia bude vypracovaná odborne spôsobilou osobou v súlade so všetkými platnými normami a technickými predpismi.

K bodu h) ZDS:

V8: Jedná sa líniovú stavbu a pokračovanie existujúcej činnosti v území. Realizáciou uvedenej stavby sa predpokladá zlepšenie hlukovej záťaže v danom území tak ako aj emisnej situácie, viac informácií poskytuje spracovaná EIA dokumentácia v časti IV.3. Vplyv na ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu. Výškové hladiny vplyvom výstavby ostanú bez zmeny. Preto požadované výškové aj funkčne zosúladenie s okolitou najbližšou zástavbou je bezpredmetné.

K bodu i) ZDS:

V9: Realizáciou navrhovanej činnosti nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia, predpokladáme pozitívny vplyv na ovzdušie a miestnu klímu.

K bodu j) ZDS:

V10: Projektová dokumentácia bude vypracovaná odborne spôsobilou osobou v súlade so všetkými platnými normami a technickými predpismi. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti je požiadavka overenia statiky stavby nezávislým oponentským posudkom irelevantná.

K bodu k) ZDS:

V11: Navrhovaná činnosť je umiestnená v zastavanom území mesta a bude realizovaná v rámci existujúcich úsekov električkových tratí v meste, preto variantné riešenia sa nenavrhujú.

K bodu l) ZDS:

V12: Základné informácie o geologických a hydrogeologických pomeroch pre posudzované územie poskytuje EIA dokumentácia. Podobný inžiniersko-geologický a hydrologický prieskum bude súčasťou vyššieho stupňa projektovej dokumentácie a jeho výsledky budú plne rešpektované pri príprave projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby.

K bodu m) ZDS:

V13: Problematika odvádzania dažďových vôd bude detailne riešená v rámci projektovej dokumentácie. Vzhľadom na charakter navrhovanej stavby nevzniká potreba nakladania s ORL a odpadovými vodami. Prietokové množstvá ostatných vodných stavieb ostávajú bez zmeny.

K bodu n) ZDS:

V14: Navrhovaný zámer je plne v súlade s Územným plánom hospodársko-sídelskej aglomerácie mesta Košice.

K bodu o) ZDS:

V15: Navrhovaná činnosť je plne v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. a žiadnym spôsobom neobchádza zákon.

K bodu p) ZDS:

V16: Navrhovaná činnosť je umiestnená v zastavanom území mesta a bude realizovaná v rámci existujúcich úsekov električkových tratí v meste, preto je táto požiadavka irelevantná.

K bodu q) ZDS:

V17: Vid'. vyjadrenie V11 a V16.

K bodu r) ZDS:

V18: Vid'. vyjadrenie V9.

K bodu s) ZDS:

V19: Pri výstavbe cesty budú v maximálnej možnej miere využívané materiály zo zhodnocovaných odpadov, predovšetkým pri zakladaní stavby.

K bodu t) ZDS:

V20: Navrhovaná činnosť nevyžaduje vytvorenie povrchovým státí a plochých striech, preto požadované použitia retenčnej dlažby na tejto stavbe je irelevantné ako aj ostatné požadované odporúčania.

K bodu u) ZDS:

V21: Vid'. vyjadrenie V7.

K bodu v) ZDS:

V22: Navrhovaná činnosť je umiestnená v zastavanom území mesta ako bolo už spomenuté a bude realizovaná v rámci existujúcich úsekov električkových tratí v meste, kde sú existujúce zatravnenia, parky, sochy (park a socha Jána Pavla II pri obratisku v Barci) a rôzne sadové úpravy.

K bodu w) ZDS:

V23: Realizácia zatravnenej strechy (resp. vegetačných dielcov) je irelevantná pre navrhovanú činnosť, keďže sa jedná o modernizáciu električkových tratí. Zatravnené plochy sú navrhované na viacerých ucelených častiach ako deliaci zatravněný pás medzi traťou a cestnou komunikáciou.

K bodu x) ZDS:

V24: Vid' vyjadrenie V21.

K bodu y) ZDS:

V25: Požiadavka vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber 6 komodít nemôže byť predmetom riešenia tejto EIA dokumentácie, pretože systém separovaného zberu odpadov v meste Košice rieši príslušné VZN mesta Košice.

K bodu z) ZDS:

V26: Navrhovaná činnosť bude vybudovaná najmä z recyklovateľných materiálov.

K bodu 3) ZDS:

V27: EIA dokumentácia pri hodnotení negatívnych vplyvov na zložky životného prostredia dospela k záveru, že ani jeden vplyv nebol vyhodnotený ako negatívny významný. Uvedená skutočnosť je predpokladom uplatňovania "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy".

Okresný úrad podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku oznámil listom č. OU-KE-OSZP3-2020/009142 zo dňa 24.02.2020 účastníkom konania a zúčastneným osobám, že majú možnosť sa pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) na okresnom úrade v pracovných dňoch od 8:00 hod do 15:00 hod. a v lehote do 3 pracovných dní odo dňa doručenia uvedeného oznámenia sa písomne vyjadriť k predmetnej veci.

Z účastníkov konania sa k vyššie uvedenému upovedomeniu nikto nevyjadril.

Okresný úrad v rámci zisťovacieho konania posúdil zmenu navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu zmeny navrhovanej činnosti, miesta vykonávania zmeny navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochrany poskytovanej podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a to aj

kumulatívnych, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľstva, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri rozhodovaní použil primerane kritéria pre zisťovacie konanie podľa prílohy č. 10 zákona.

K predmetnému oznámeniu o zmene činnosti bolo zaslané stanovisko aj zo strany verejnosti, konkrétne stanovisko s pripomienkami zaslalo ZDS.

Správny orgán posúdil stanovisko Združenia domových samospráv a má za to, že sú to pripomienky prevažne všeobecné, ktoré vyplývajú z noriem a právnych predpisov SR. Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti išlo o požiadavky neopodstatnené. Opodstatnenosť a dodržiavanie pripomienok, ktoré vyplývajú z noriem a právnych predpisov SR bude sledované jednotlivými dotknutými orgánmi v ďalšom stupni prípravy a povoľovania zmeny navrhovanej činnosti.

Požiadavky ďalších dotknutých orgánov boli akceptované a primerane zohľadnené v opatreniach uvedených vo výrokovej časti rozhodnutia.

Okresný úrad preskúmal všetky predložené stanoviská a podklady dotknutých subjektov a dospel k záveru, že všetky vplyvy na životné prostredie, resp. zdravie obyvateľstva v okolí dotknutého územia sa teda pohybujú v spoločensky prijateľnej miere a dajú sa eliminovať technickými opatreniami resp. dôsledným dodržiavaním technických predpisov a pracovných postupov resp. opatreniami, ktoré vyplynuli zo stanovísk dotknutých subjektov k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti v ďalších stupňoch povoľovacej činnosti zahrnuté v príslušnej projektovej dokumentácii. Neboli zistené skutočnosti takého charakteru, ktoré by boli dôvodom na ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti.

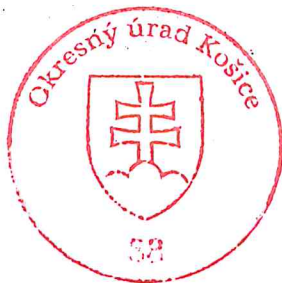
V procese zisťovacieho konania neboli preukázané skutočnosti, ktoré by znamenali riziko vážneho poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia či zdravia obyvateľstva, prípadne by znemožňovali samotnú realizáciu predmetnej činnosti.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 správneho poriadku v lehote do 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia na Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, Komenského 52, 041 26, Košice. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku

JUDr. Henrieta Halászová
vedúca odboru

Rozhodnutie sa doručí ako účastníkovi konania :

1. Mesto Košice, Tr. SNP 48/A, 040 11 Košice;
2. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava.

Zasiela sa podľa § 29 ods. 15 zákona o EIA:

1. Mesto Košice, oddelenie výstavby, investícií, stavebného úradu a žp, referát žp a energetiky, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice;
2. Mesto Košice, oddelenie výstavby, investícií, stavebného úradu a žp, referát dopravy, Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice;
3. MÚMČ Košice – Juh, Smetanova 4, 040 01 Košice;
4. MÚMČ Košice – Nad Jazerom, Poludníkova 7, 040 12 Košice;
5. MÚMČ Košice – Barca, Abovská 32, 040 17 Košice;
6. Úrad Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice;
7. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, Ipeľská 1, 040 11 Košice;
8. Okresné riaditeľstvo Hasičského a ZZ v Košiciach, Požiarnická 4, 040 01 Košice;
9. Okresný úrad Košice, odbor krízového riadenia, Komenského 52, 041 26 Košice;
10. Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Komenského 52, 041 26 Košice – úsek ŠVS, OH, OPaK, OO;
11. Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Komenského 52, 041 26 Košice;
12. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody 6, P.O.Box 100, 810 05 Bratislava.

